

INFORME

El Ple de l'Ajuntament a la seva sessió ordinària de data 30 d'abril de 2009 adoptà entre d'altres l'acord d'aprovar inicialment els plecs de clàusules administratives generals de contractació de l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans amb el mateix contingut que els publicats en el Butlletí Oficial de la Província de Barcelona núm. 15 de 17 de gener de 2.009.

Atès que la sol·licitud de dictamen i la intervenció preceptiva de la Comissió Jurídica Assessora envers l'expedient de referència s'efectuà a l'empara de l'establert pels articles 278.1 del Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel DL 2/2003, de 28 d'abril, l'article 98.3 de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de contractes del sector públic i l'article 8.3.m) de la Llei 5/2005, de 2 de maig, institucional de la Comissió de referència.

Atesa la competència dels ens locals i concretament del Ple de la Corporació Municipal en la matèria, conforme a l'establert a l'article 278.3 del Decret Legislatiu 2/2003.

Atès que el contingut del Dictamen 414/09 de data 26 de novembre de 2009, de la Comissió Jurídica Assessora tramés a aquesta Corporació té per objecte l'emissió d'un informe sobre els Plecs de Clàusules Administratives Generals de contractació de l'Ajuntament de Palau-solità i Plegamans aprovats pel Ple de l'Ajuntament.

Al dictamen de referència s'assenyalen tota una sèrie de suggeriments, indicant-se en aquest informe el motiu pel que no es segueixen o no es comparteixen les apreciacions de la Comissió Jurídica Assessora pel que fa a les següents clàusules:

- Al fonament jurídic III s'assenyala que "en l'expedient no consta que es donés audiència directa als possibles interessats, En aquest sentit, hauria estat adequat que l'Ajuntament hagués verificat l'existència d'entitats representatives dels contractistes i d'altres interessos afectats". Al respecte cal indicar que la Corporació Municipal no en té constància, a nivell municipal de l'existència de cap entitat representativa dels contractistes o representativa de d'altres interessos afectats, formalment constituïda.
- Observacions assenyalades al fonament jurídic VII del Dictamen, en relació amb el plec de clàusules administratives generals aplicables als

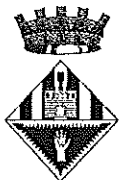
contractes de serveis, de subministraments, a altres contractes administratius i als privats:

- Clàusula 2.2: es suggereix matisar el caràcter potestatiu de l'adhesió a PCAG dels consorcis participats per la Corporació, i es precisen les raons per les quals es manté el redactat inicial sobre el caràcter potestatiu.

Al respecte es tracta de mantenir el text de la clàusula 2.2, atès que sobre aquesta clàusula s'ha de precisar que la possibilitat d'adhesió no es preveia en raó de la seva consideració com a Administració Pública, inexcusable quan concorrin les circumstàncies, sinó derivada de la naturalesa dels consorcis locals, entitats de cooperació participades per una pluralitat d'ens, en el sentit que res en el seu règim jurídic no determina que haguessin d'adherir-se obligatòriament als plecs generals d'un dels ens integrants en detriment dels altres ens consorciats. A diferència dels organismes autònoms, als quals, en raó de la dependència de l'Administració matriu, se'ls imposa l'aplicació del Plec, als consorcis els resultarà aplicable en la mesura que, per decisió pròpia, s'hi adhereixin.

Clàusula 12.3: es suggereix preveure la possibilitat d'estipulacions del PCAP contràries al PCAG, i es detallen més les raons per les quals no s'acull el suggeriment. S'assenyala que s'ha de precisar que la previsió de l'art. 99.5 de la LCSP és diferent de la que conté l'art. 278.3 del TRLMRLC/2003 ja que com es pot comprovar de la lectura d'ambdós articles, el text refós no preveu la inclusió d'estipulacions contràries, sinó que es redueix la modificació dels plecs generals als seus termes més estrictes i rigurosos: el procediment de modificació d'ordenança, en congruència amb la naturalesa jurídica dels plecs generals, que barra el pas a qualsevol exempció en aplicació del principi d'inderogabilitat singular dels reglaments (L. 30/92, art. 52.2). I és en raó d'aquesta previsió de la legislació catalana que es va incloure la redacció als Plecs de 1995 i 2002, i ara els de 2008, atès per altra banda el caràcter no-bàsic del precepte relatiu a la Junta Consultiva de Contractació Administrativa (L-13/1995, art. 51; TRLCAP/2000, art. 50; i LCSP/2007, art. 99.5).

Clàusula 20.2: es suggereix substituir la menció "models i previsions del PCAP" per una menció més genèrica al PCAP, al respecte es proposa mantenir el text per les mateixes raons semàntiques d'amplitud i comprensibilitat de l'expressió "model i previsions" que el propi Dictamen reconeix. Es pren igualment en consideració la realitat de la gestió quotidiana de les Meses de contractació amb un volum important d'expedients, que acaba imposant, pel seu propi bon ordre i autocontrol, una certa estandarització, si més no metodològica, de la documentació a rebre.

Clàusula 21: es preconitza substituir la menció al següent dia "laborable" per "hàbil". Des de la perspectiva formal, res s'ha d'objectar a la consideració de la CJA i segurament l'equívoc neix dels termes en què es pronuncia la Memòria, sense recollir el sentit essencial de la clàusula, referida a la presentació de les proposicions . En aquest sentit cal considerar :

En relació amb el sentit essencial de la clàusula 21 cal remarcar el fet que la LCSP el que prescriu, imperativament, és el caràcter mínim dels terminis. Això es comprova amb el redactat dels preceptes de la LCSP articles 127 i 143; pel que la previsió de la clàusula 21 en ajornar "fins el primer dia laborable següent..el termini (que) finalitzi en dissabte, diumenge o festiu" no incompleix les prescripcions legals, ans al contrari : els terminis mínims, fixats en dies naturals , sempre resultaran ampliats. Congruentment, no hi ha limitació de drets ni d'interessos legítims, sinó extensió del termini i per tant, facilitació material per poder exercir-los o fer-los valer. En cap cas s'ha pretès incloure una previsió anàloga a la de disposició addicional segona de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, la qual prescriu el següent : "Còmput dels terminis: Els terminis indicats en dies per aquesta llei per a les actuacions del Parlament i del Govern es computen com a dies hàbils, entesos com a tals els dies feiners compresos entre dilluns i divendres." En els PCAG els terminis es computen per dies naturals, i tan sols es consigna una determinació, ampliadora en els termes assenyalats sobre els dies ad quem.

Es tracta, per tant, d'una mesura organitzativa, referida a un dia rellevant, com és aquell en el qual finalitza el termini de presentació de proposicions i de recepció d'aquestes per les unitats de contractació. És des d'aquesta perspectiva, i en exercici de la potestat d'autoorganització, com amb la simple mesura de diferir al dia laborable següent , s'aconsegueix la conciliació:

- a) Entre les previsions de l'art. 48.3 de la L 30/1992 (coincidents amb les del darrer incís de la DA15 de la LCSP) segons les quals :
"Quan l'últim dia del termini sigui inhàbil, s'entendrà prorrogat al primer dia hàbil següent".
- b) I la determinació de l'article 48.6 de la mateixa L 30/1992 que estableix que: "la declaració d'un dia com hàbil o inhàbil a efectes del còmput de terminis no determina per si sola el funcionament dels centres de treball de les Administracions Públiques, l'organització dels temps de treball ni l'accés dels ciutadans als registres."

Es persegueix en conseqüència, establir una regla general que permeti sempre la conciliació entre els dies ad quem i que aquest dia sigui laborable, tot tenint en compte que amb el redactat proposat el següent dia laborable coincidirà amb el següent dia hàbil, llevat d'aquells casos en què, de no aplicar-se la fórmula proposada, la finalització del termini s'escauria en dissabte (dia hàbil però no laborable), coincidència poc habitual al llarg de l'any, però que, com a mínim, sempre es dona en el dissabte de Pasqua. En raó dels arguments exposats en proposta mantenir el text de la clàusula 21 atès que el fet de la presentació de proposicions en cas que el termini finalitzi en dissabte, diumenge o festiu, s'ajorni fins al primer dia "laborable" següent s'articula com una mesura organitzativa i s'adreça a sortejar determinats dissabtes a l'any que poden restar "pinçats" al calendari entre dos festius.

Clàusula 22: es suggereix incorporar l'opció legal de la DA 2ª. 10 LCSP sobre la possibilitat de la integració de personal de les Diputacions a les meses de les entitats locals i s'addueix que l'efectivitat de la previsió legal s'ha d'acordar bilateralment.

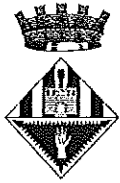
Es proposa mantenir el text de la clàusula 22, doncs el plec estàndard ja és en si mateix una mesura d'assistència tècnica i jurídica transversal a les corporacions locals de la demarcació provincial. La possibilitat prevista a la DA 2ª.10 és un nivell de cooperació reforçada, més intensa, que s'ha d'acordar bilateralment cas per cas sobre la base de necessitats concretes.

Clàusula 24 : es suggereix reflexionar sobre la possibilitat d'ampliar els mitjans de difusió opcionals al DOGC, i s'ofereixen els motius pels quals es manté l'opció de fixar com opcional la publicació al DOGC.

Es proposa mantenir el text de la clàusula 24 ja que per part de Diputació s'indica que l'opció presa pel grup de treball ha estat la de deixar oberta la possibilitat d'afegir, a més de la publicitat en el BOPB, la del DOGC. I certament no es creu que es pugui anar més enllà, ja sigui fixant la del DOGC com a obligatòria i la del BOPB com a opcional, ja s'estableixin les dues com a obligatòries. Tenint en compte a més, que aquestes publicacions no son gratuïtes.

Clàusula 51.1 a .3 : es suggereix afegir una menció a la declaració del principi de responsabilitat en el sentit de situar-lo en el marc de l'ordenament jurídic i la refosa en un de sol dels apartats 2 i 3, i s'explica perquè es considera més adient mantenir el redactat inicial.

Es proposa per part de qui subscriu mantenir el text de la clàusula atès que els ens locals de la província de Barcelona han de conduir tota la seva

Ajuntament de
**PALAU-SOLITÀ
I PLEGAMANS**

actuació, sense excepcions, en el marc de l'ordenament jurídic de l'Estat de dret, no essent necessàries més declaracions adjectives al respecte.

D'altra banda, es regula en apartats separats la responsabilitat objectiva enfront de tercers (apartat 2) i enfront de la Corporació (apartat 3) per a una major claredat.

➤ Observacions assenyalades al fonament jurídic VIII el Dictamen, en relació amb el plec de clàusules administratives generals aplicables als contractes d'obres i instal·lacions i als de concessió d'obres públiques.

- Pel que fa a les clàusules 2.2, 12.3, 30.2, 31, 32, 34.3, 77 i 78 del plec d'obres dels que es fa remissió a les consideracions formulades en relació a les clàusules 2.2, 12.3, 20.2, 21, 22, 24.3 i 51 del plec assenyalat al Fonament Jurídic núm. VII, la proposta es fa en idèntic sentit a les formulades en relació amb les consideracions de la Comissió Jurídico Assessora sobre les clàusules respectives.

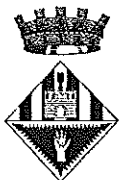
- Clàusula 98, relativa a la "Transmissió dels drets de cobrament", la previsió de l'apartat cinquè, segons la qual la regulació dels apartats anteriors, que és transcripció de les prescripcions de la Llei, "s'entén sense perjudici de les determinacions contingudes en la normativa que pogués dictar la Corporació en relació amb les cessions de crèdit", només es pot considerar acomodada a l'ordenament si respecta les regles sobre cessions de crèdit contingudes en la Llei i en l'ordenament en general.

Es proposa mantenir el text de la clàusula 98.5 en consideració al fet que la normativa que eventualment pogués dictar la Corporació s'ha de subjectar als principis de jerarquia normativa i competència (ex CE, art. 9.3 i Llei 7/85, art. 7).

➤ Finalment, s'assenyala al Dictamen de referència que en el Plec no es reflecteix la regulació continguda en la Llei 3/2007, de 4 de juliol, de l'obra pública, malgrat que d'acord amb l'article 3.1.b), s'aplica a les obres públiques executades per les entitats locals. Pel que fa a la Llei 3/2007 regula nombrosos aspectes que són objecte d'atenció al Plec com ara l'estudi informatiu o avantprojecte (art. 10), modificació d'aquests documents (art. 15/ i aprovació (art. 16); projectes (articles 17,18 i 21) i modificacions (art. 23), supervisió (articles 24, 25 i 26) auditoria tècnica (art. 27), unions temporals d'empreses (article 34), subcontractació (art. 35), execució de l'obra (art. 40, 41, 42 i 43), control d'execució de túnels urbans (art. 45), responsabilitat dels professionals i

de les empreses i previsió de pòlisses d'assegurança (art. 50) i arbitratge i altres formes de resolució convencional d'incidències (art. 53) i dels que la Comissió Jurídico Assessora entén que cal valorar les aportacions que es desprenen d'aquesta regulació per a perfeccionar el contingut del Plec. Pel que fa a les raons per les quals no van incorporar-se més específicament en el cos del clausulat dels Plecs els concrets preceptes de la Llei esmentada, s'assenyala:

- Arts. 10,15 i 16: L'article 10 tendeix a estendre pels avantprojectes o estudis informatius els requisits documentals que la normativa de contractació preveu per als projectes, l'art. 15 recorda el caràcter excepcional de la seva modificació afegeix el requisit d'un estudi d'impacte ambiental a criteri de la legislació sectorial o mediambiental ensems que afegeix altres requisits per a obres de competència de la Generalitat o bé quan es tracti de túnels en zona urbana. L'art. 16 no aporta novetats substancials a la normativa general de contractació més enllà de donar marge de discrecionalitat a la resolució d'aprovació de la modificació per deixar sense efecte o bé suspendre, totalment o parcial, la tramitació de l'expedient i per introduir noves prescripcions, pel que es proposa mantenir la regulació dels avantprojectes tal com es presenta a la clàusula 13, apartats 2, 3 i 5 del PCAG, tot considerant que els requisits reforçats dels art. 10, 15 i 16 són més pròpiament considerables en les clàusules administratives o particulars per a la licitació de la redacció d'avantprojectes o estudis informatius d'obres assimilables a les que per la seva tipologia i problemàtica preocupen al legislador de la Llei 3/2007.
- Art. 17 i 18 (Projectes, i Documentació de projectes): Aquests dos preceptes no incorporen cap novetat substancial al corpus d'obligacions formals ja exigides en les altres bases jurídiques considerades a les clàusules 14 (Elaboració del projecte) i 15 (Documentes del projecte): l'ítem de l'art. 18.3. h) ("un estudi aprofundit dels riscos inherents a l'execució de l'obra i de les mesures preventives i cautelars consegüents per assegurar la seguretat de les persones en l'execució de les obres") que podria suscitar algun dubte d'antuvi, no és més que una extensió inherent a l'estudi de seguretat i salut en el treball.
- Art.21: (Tràmit específic per a obres públiques determinades): és sols d'aplicació a determinades obres de competència de la Generalitat.
- Art. 23 (Modificació dels projectes): els seus requeriments (apartats 1 a 8) tendeixen a aplicar a la modificació els mateixos requisits documentals de l'elaboració, supervisió i aprovació del projecte, i s'apliquen sens perjudici

del règim corresponent a la modificació de contractes establert per la legislació sobre contractació pública recollida a les clàusules 83 i 84 del PCAG (apartat 9): Es proposa mantenir la regulació dels avantprojectes tal com es presenta en aquestes clàusules, tot deferint l'exigibilitat dels requisits reforçats de l'art. 23 a les clàusules administratives particulars per a la licitació de la redacció de projectes d'obres assimilables per la seva tipologia i complexitat a les que conformen, com ja s'ha dit, la causa de la Llei 3/2007.

- Art. 24, 25 i 26 : (Supervisió, Òrgans de supervisió, i Supervisió contínua): El límit quantitatiu de l'art. 24.2 que determina l'obligació, fixat en 300.000 €, s'ha vist depassat per l'art. 109 LCSP que l'ha augmentat a 350.000 €. Més enllà del concepte genèric de l'art. 24.1 que no aporta res a la presentació de la clàusula 17 del PCAG, la major part de la regulació d'aquests tres preceptes, quan no és aplicable exclusivament als departaments de la Generalitat (art. 25.2), es focalitza en un sol tipus particular d'obres (túnels subterranis en zona urbana i assimilables, ex arts. 24.3 i 26) que és molt difícil de conciliar amb la naturalesa general del PCAG. El recordatori de l'art. 25.3 als mecanismes de cooperació i assistència dels ens de l'Administració local en aquest àmbit no aporta res als termes i condicions que estableix la legislació sobre el règim local, a la qual es remet.
- Art. 27 (Auditoria tècnica): es refereix al tràmit de l'art. 21, d'aplicació sols a determinades obres de competència de la Generalitat.
- Art. 34 (Unions temporals d'empreses): el requisit documental que preveu aquest precepte per a les UTE, una memòria, és més pròpiament exigible al nivell dels plec de clàusules particulars que no pas en el de les generals, tal com confirma l'apartat 2 del mateix article.
- Art. 35 (Subcontractació): les clàusules 55 (Subcontractació) i 62 (Llibre de la subcontractació) no sols incorporen les previsions d'aquest precepte, sinó que, a més, recullen els límits de la subcontractació en cascada de la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, reguladora de la subcontractació en el sector de la construcció i les obligacions formals del RD 1109/2007.
- Art. 40 (Informació als ciutadans i als usuaris –de l'execució de l'obra-: Aquest precepte fa una crida, en cadascun dels seus dos apartats, a

regular aquest aspecte en el plec de clàusules administratives particulars, no en el de les generals).

- Art. 41 (Senyalització –de l'execució de l'obra-: Aquest precepte és una mera crida al Govern de la Generalitat per tal que reglamenti unes condicions mínimes d'homogeneïtzació de la senyalització. Aquest contingut ja és plenament recollit a la clàusula 70 del PCAG.
- Art. 42 (Obligacions de l'empresa constructora –de l'execució de l'obra-: tots els continguts obligacionals dels seus ítems, de la lletra a) a la i) són coberts bastament pel clausulat del PCAG:
 - a) Executar l'obra d'acord amb el projecte aprovat i amb el contracte formalitzat : cl. 54.
 - b) Complir els terminis totals i parcials que fixa el programa de treball : cl. 53.
 - c) Aportar els recursos humans i materials necessaris per executar l'obra : cls. 59 i 64.
 - d) Complir les ordres i les instruccions que, en la interpretació tècnica del Contracte, li doni el director o directora de l'obra: cl. 57.
 - e) Facilitar a la direcció de l'obra l'accés a tota la informació, tant documental com de camp, que li requereixi en qualsevol moment de l'execució : cls. 57 a 63.
 - f) Conservar degudament el llibre d'ordres : cl. 60.
 - g) Dur a terme les actuacions de senyalització i comunicació de les obres i assumir-ne el cost en els termes dels plecs de clàusules administratives particulars o document equivalent : cl. 70.
 - h) Complir totes les obligacions que es deriven de la legislació laboral o dels convenis col·lectius i, especialment, les relatives a les normes de prevenció i seguretat i salut en el treball: cl. 71.
 - i) Nomenar el delegat/da d'obra amb les qualificacions degudes i la titulació acadèmica i professional idònia : cl. 59.
- Art. 43 (Direcció de l'obra –de l'execució de l'obra- : El seu contingut és plenament incorporat a les clàusules 57 (Direcció facultativa de l'obra) i 60 (Llibre d'Ordres i Assistències), que, a més d'altres aspectes addicionals, integren la coordinació en matèria de seguretat i salut exigida pel RD 1627/1997, obviat per la norma autonòmica.

Ajuntament de
**PALAU-SOLITÀ
I PLEGAMANS**

- Art. 45 (Control d'execució de túnels urbans): l'especificat d'aquest objecte, que és la causa de la pròpia llei, fa que les seves previsions es puguin residenciar més pròpiament en l'àmbit dels plecs de clàusules particulars quan escaigui que no pas en els generals.
- Art. 50 (Responsabilitat dels professionals i de les empreses): El principi de responsabilitat dels projectistes o assimilables (apartat 1) i de l'empresa constructora (apartat 2) està recollit a les clàusules 16 (per al projectista), 57.6 (per a la Direcció d'Obra) i 77 i 78 (genèricament). L'exigència de subscripció d'una pòlissa d'assegurança que fa l'apartat 3 ho és mitjançant una crida a què es prevegi en el contracte: de tota manera, ja està incorporada a les clàusules 16 i 57.6, citades, per al projectista i Direcció d'obra, i, quant a l'empresa constructora, la seva exigència és una coneguda clàusula d'estil en els models de clàusules particulars que la Diputació de Barcelona proposa com a mesura d'assistència als ens locals de la seva demarcació.
- Art. 53 (Arbitratge i altres formes de resolució convencional d'incidències) : Aquest precepte, en el seu estat actual, és massa genèric i es va considerar desprovisat de les mínimes concrecions procedimentals de certesa i seguretat per poder ser incorporat al PCAG.

Per tant, les raons exposades motiven al parer de qui subscriu que la justa valoració de la Llei 3/2007 en el PCAG estàndard ho hagi estat en seu de la seva clàusula 3, de normativa aplicable, i que les seves aportacions substantives es considerin més pròpiament incorporables, des del punt de vista de tècnica normativa, en els plecs de clàusules administratives particulars, quan escaigui per la concreta tipologia d'obres subterrànies.

La secretària

M.A. Rodríguez Marín
Palau-solità i Plegamans, 21 de gener de 2010

